

Тонкая Елизавета
Олеговна
Студент гр. СИЯ-51,
БарГУ

اليزافيتا أوليجوفنا تونكايا
طالبة المجموعة
СИЯ-51
جامعة بارانوفيفتشي الحكومية.

ЯЗЫКОВАЯ РЕПРЕЗЕНТАЦИЯ КОНЦЕПТА ДОРОГИ В РОМАНЕ КОРМАКА МАККАРТИ «ДОРОГА»

التحليل اللغوي لمفهوم الطريق في رواية كورماك مكارثي "الطريق"

Аннотация: В данной работе исследуется концепт «дорога» в романе Кормака Маккарти «The Road». Анализируется его полевое структурирование, включающее аспекты жизненного пути, опасности, надежды и одиночества. Рассматриваются художественные средства, подчеркивающие эмоциональную нагрузку и символику дороги в контексте выживания героев. Работа акцентирует внимание на значении концептов в литературе.

Ключевые слова: концепт, дорога, Кормак Маккарти, выживание, символика.

الخلاصة: يستكشف هذا البحث مفهوم الطريق في رواية الطريق لكورماك مكارثي. ويتم تحليل هيكلة مجده، بما في ذلك جوانب مسار الحياة والخطر والأمل والشعور بالوحدة. تعتبر الوسائل الفنية التي توفر على العباء العاطفي ورمزي الطريق في سياق بقاء الأبطال. يركز العمل على أهمية المفاهيم في الأدب.

كلمات المفتاحية: المفهوم، الطريق، كورماك مكارثي، البقاء، الرمزية.

Научный
руководитель

Криштоп Инесса Сергеевна
к.ф.н., доцент кафедры
«профессиональной иноязычной
подготовки» БарГУ

د. إينيسا سيرجييفنا كريستوب
أستاذ مشارك، قسم التدريب المهني للغات
الأجنبية، جامعة بارانوفيفتشي الحكومية

Введение

Концепт как форма организации мышления и коммуникации представляет собой важный объект лингвистических исследований, способствующих пониманию различий в концептуальных системах носителей языков. Его реализация находит отражение в художественной литературе, что позволяет глубже трактовать значения. Настоящая работа нацелена на выявление полевых структур концепта «дорога» в романе Кормака Маккарти «The Road», где отец и сын борются за выживание в опустошенном мире.

Результаты и обсуждение

Концепт – мыслительная категория, включающая эмоции, ассоциации, оценки, характерные для той или иной культуры. Он обладает собственной описанной З. Д. Поповой и И. А. Стерниным полевой структурой, которая включает ядро (образ), информационное содержание и интерпретационное поле [1, с. 109]. Базовый слой концепта вмещает чувственный образ, кодирующий концепт как мыслительную единицу. Интерпретационное поле, оно же периферия, — это более личные или дополнительные ассоциации, которые окружают ядро. Например, у слова «дом» это могут быть такие ассоциации, как «уют», «семья», «родина», «тепло», «безопасность». В результате анализа 70 отрывков из романа Кормака Маккарти «The Road», в которые входили лексические единицы и стилистические приёмы, раскрывающие базовый слой и интерпретационное поле концепта «дорога», были выделены его следующие:

1. **Жизненный путь / физический путь.** «Nights dark beyond darkness and the days more gray each one that what has gone before. Like the onset of some cold glaucoma dimming away the world» [2]. Акцент смещается с движения на атмосферу — автор указывает на мрачность ('dark beyond darkness') и безысходность ('dimming away the world') ситуации, в которой оказались главные герои. Метафорическое 'cold glaucoma' свидетельствует о постепенном осложнении происходящего, что соответствует особенностями течения болезни глаукомы. Так как в описании дороги преобладает ненастная погода, то прилагательные 'rainy', 'dull', 'wet', 'cold' интенсифицируют ощущения тоски и «холодности»: «The grainy air. The taste of it never left you mouth. They stood in the rain like farm animals. Then they went on, holding the tarp over them in the dull drizzle. Their feet were wet and cold and their shoes were being ruined» [2].

2. **Опасность, смерть, угроза.** «Already it was hard going and he stopped often to rest. Slogging to the edge of the road with his back to the child where he stood bent with his hands on his knees, coughing. He raised up and stood with weeping eyes. On the grey snow a fine mist of blood» [2]. Очевидно, что в произведении дорога символизирует физическое истощение и страдания. Выражение «кровавый туман» указывает на серьёзные проблемы, ухудшение состояния и угрозу смерти.

3. **Надежда, вера, шанс на будущее.** «Can you write something in the sand? Maybe we could write a letter to the good guys. So if they came along they'd know we were here. We could write it up there where it wouldn't get washed away» [2]. Анализируемый концепт выражает надежду на то, что за героями последуют другие, окажут им помощь и поддержку. При этом формулируется мысль о том, что дорога-трансформация ещё не окончена. «He got the binoculars out of the cart and stood in the road and glassed the plain down there where the shape of a city stood in the grayness like a charcoal drawing sketched across the waste. Nothing to see» [2]. Автор указывает на амбивалентную сущность пути: он хоть и несёт потенциальную опасность, но все же его возможно «просмотреть», получить необходимые ресурсы для выживания. В целом фраза 'nothing to see' метафорически описывает обстоятельства жизненного пути отца и сына. «The new snow lay in drifts all through the woods, along the limbs and cupped in the leaves, all of it already grey with ash» [2]. Так как обстановка на дороге постоянно изменяется, то снег, который покрывает ландшафт, означает не столько кумиранье, а необходимый этап в трансформации природы на пути к «оживанию».

4. **Источник воспоминаний и снов.** «There was a lake a mile from his uncle's farm where he and his uncle used to go in the fall for firewood. This was the perfect day of his childhood» [2]. Описание детства как лучшего времени указывает на ностальгические чувства главного героя. Мотив сна демонстрирует внутреннее устремление к эскализму отца: «...he dreamt of walking in a flowering wood where birds flew before them he and the child and the sky was aching blue but he was learning how to wake himself from just such siren worlds» [2]. Герой убеждён, что реальность — лишь наваждение: «He said the right dreams for a man in peril were dreams of peril and all else was the call of languor and of death» [2].

5. **Одиночество.** «The road bent its way along the coast, dead sheaves of saltgrass overhanging the pavement. The leadcolored sea shifting in the distance. The silence» [2]. К. Маккарти подчёркивает чувство одиночества и изоляции на пути. «The silence» — короткая, и при этом акцентная фраза, замедляющая общий темп текста. Единственное движение — это колышущееся синевово-серое море, которое в свою очередь отделено от героев книги фразой 'in the distance'. Таким образом автор рисует картину одинокого путешествия персонажей.

6. **Непредсказуемость.** «Who's this? What should we do, Papa? It could be a decoy. What are we going to do? Let's just follow. We'll see if he turns around. Okay. They helped the old man to his feet and handed him his cane. How do you live? I just keep going. I knew this was coming. You knew it was coming? Yeah. This or something» [2]. В данном случае дорога является непредсказуемой для героев, поскольку они встретили старика, предупреждающего о случившейся катастрофе.

Заключение

Полевая структура концепта «дорога» в произведении Кормака Маккарти «The Road» включает ядро 'path of life', поскольку повествовательной целью является описание сложного жизненного пути героев. Периферию концепта составляют 'road', 'death', 'danger', 'hope', 'a source of dreams and materials', 'loneliness', 'a change in life'. Использованные автором метафоры, эпитеты, сравнения, а также описания «дорожной» среды позволяет не только глубже погрузиться в атмосферу произведения, испытать сочувствие к главным героям, а также подчёркивать сложный характер жизни-дороги, главное место в которой все же принадлежит способности человека преодолевать преграды за счет силы характера и созидающей деятельности.

يعود المفهوم كشكل من أشكال تنظيم التفكير والتواصل موضوعاً مهماً للبحث اللغوي الذي يساعد على فهم الاختلافات في الأنظمة المفاهيمية للمتحدثين الأصليين. ويتجلّى تطبيقها في الخيال، مما يسمح بتفسير أعمق للمعاني. تهدف هذه الورقة إلى تحديد البنية الميدانية لمفهوم "الطريق" في رواية "الطريق" لكورماك مكارثي، حيث يكافح الأب والابن من أجل البقاء في عالم مدمر.

المقدمة

المفهوم هو فئة ذهنية تتضمن العواطف والارتباطات والتقييمات التي تميز ثقافة معينة. إنها تمتلك بنية مجالها الخاصة التي وصفها بوبوفا وستيرنин ، والتي تتضمن جوهراً (صورة) ومحتوى معلوماتي وحقن تفسيري [1، ص. 109]. تحتوي الطبقة الأساسية للمفهوم على صورة حسية تشفّر المفهوم كوحدة فكرية. المجال القسيسي، المعروف أيضاً باسم المحيط، هو الارتباطات الأكثر شخصية أو الإضافية التي تحيط بالنواة. على سبيل المثال، يمكن أن يكون لكلمة "المنزل" ارتباطات مثل "الراحة"، "العائلة"، "الوطن"، "الدفء"، "الأمان". نتيجة لتحليل 70 مقطعاً من رواية كورماك مكارثي "الطريق"، والتي تضمنت وحدات معجمية وأسلوبية تكشف عن الطبقة الأساسية والمجال التفسيري لمفهوم "الطريق"، تم تحديد ما يلي:

1. **مسار الحياة / المسار الجسدي.** «الليالي مظلمة أكثر من الظلام، والأيام رمادية أكثر من سابقتها». مثل بداية بعض الجلووكما الباردة التي تعتم العالم [2]. ينتقل التركيز من الحرارة إلى الجو - يشير المؤلف إلى الكابة ("ظلام ما بعد الظلام") والبس ("إطفاء ضوء العالم") من الموقف الذي يجد الشخصيات الرئيسية نفسها فيه. يشير مصطلح "الجلووكما الباردة" إلى مضاعفات تدريجية لما يحدث ، وهو ما يتوافق مع خصائص مسار الجلووكما. وبما أن وصف الطريق يهيمن عليه الطقس العاصف، فإن الصفات "حببي"، "مم"، "رطب"، "بارد" تعمل على تكتيف مشاعر الكآبة و"البرودة": "الهواء الحبيبي. طعمه لن يغادر فنك أبداً. لقد وقفوا تحت المطر مثل حيوانات المزرعة. ثم واصلوا طريقهم، حاملين القماش المشمع فوقهم في رذاذ خفيف. كانت أقدامهم مبللة وباردة وكانت أحذنتهم متهدلة» [2].

2. **الخطر، الموت، التهديد.** «لقد كان الأمر صعباً بالفعل وكان يتوقف كثيراً للراحة. يتوجه بيته إلى حافة الطريق وظهره لطفل حيث كان واقفاً منحنياً ويديه على ركبتيه ويسعد. فقام وقف وعيناه تبكيان. "على اللثام الرمادي ضباب ناعم من الدم" [2]. ومن الواضح أن الطريق في العمل يرمز إلى الإرهاق الجسدي والمعاناة. يشير تعبير "الضباب الدموي" إلى مشاكل خطيرة وتدور الحالة وتهديد الموت.

3. **الأمل، الإيمان، فرصة للمستقبل.** هل يمكن كتابة شيء على الرمال؟ ربما يمكننا أن نكتب رسالة إلى الأشخاص الطيبين. إذا إذا جاءوا فسوف يعرفون أننا هنا. يمكننا أن نكتبه حيث لا يتم غسلها» [2].

المفهوم الذي يتم تحليله عن الأمل في أن يبتعد الآخرون الأبطال ويقدمون لهم المساعدة والدعم. وفي الوقت نفسه، تم صياغة فكرة مفادها أن طريق التحول لم يكتمل بعد. "آخر المنظر من العربة يوقف في الطريق ورافق السهل هناك حيث وقف شكل المدينة في اللون الرمادي مثل رسم الفحم المرسوم عبر النفايات. لا شيء يمكن رؤيته" [2]. يشير المؤلف إلى الطبيعة المتناقضة لهذا المسار: على الرغم من أنه يحمل خطراً محتملاً، إلا أنه لا يزال من الممكن "النظر من خلاله" والحصول على الموارد اللازمة للبقاء على قيد الحياة. وبشكل عام، فإن عبارة "لا شيء يمكن رؤيته" تصف مجازياً ظروف مسار حياة الأب والابن. "كانت الثلوج الجديدة متراكمة في زلاجات صغيرة في جميع أنحاء الغابة، على طول الأغصان ومحاطة بالأوراق، وكلها كانت بالفعل رمادية في اللون بسبب الرماد" [2]. وبما أن حالة الطريق تتغير باستمرار، فإن الثلوج التي تغطي المناظر الطبيعية لا تعني "الموت" بقدر ما هي مرحلة ضرورية في تحول الطبيعة على طريق "الإحياء".

4. **مصدر الذكريات والأحلام.** «كانت هناك بحيرة على بعد ميل من مزرعة عمه، حيث اعتاد هو وعمه الذهاب إليها في الخريف لجمع الحطب. "كان هذا اليوم هو اليوم المثالي في طفولته" [2]. يشير وصف الطفولة كأفضل الأوقات إلى مشاعر الحنين التي يشعر بها البطل. يوضح موضوع الحلم الرغبة الداخلية للأب في الهروب: "... حلم أنه يمشي في غابة مزهرة حيث كانت الطيور تحلق أمامه وكان هو والطفل والسماء زرقاء اللون لكنه كان يتعلم كيف يستيقظ من مثل هذه العالم الغامضة" [2]. البطل متقطع لأن الواقع مجرد وهم: "قال إن الأحلام الصحيحة للرجل في حظر كانت أحلام الخطر وكل شيء آخر كان نداء الضئع والموت" [2].

5. **العزلة.** «انحنى الطريق على طول الساحل، وأكواخ من الأعشاب البحرية المتداولة فوق الرصيف. يتحرك البحر ذو اللون الرصاصي في المسافة. "الصمت" [2]. ويوكـدـ كـ. مـكارـثـيـ على الشعور بالوحدة والعزلة على طول الطريق. "الصمت" عبارة قصيرة، لكنها شديدة الوضوح، تعمل على إبطاء الإيقاع العام للنص. الحرفة الوحيدة هي البحر الرمادي المتباين، والذي يفصله عن أبطال الكتاب عبارة "في المسافة". بهذه الطريقة، يرسم المؤلف صورة لرحلة الشخصيات الوحيدة.

6. **عدم القدرة على التنبؤ.** «من هذا؟ ماذا يجب علينا أن نفعل يا بابا؟ ربما يكون طعماً. ماذا سنفعل؟ تعيش؟ أنا فقط أستمر. لقد كنت أعلم أن هذا قادم. هل كنت تعلم أنه قادم؟ نعم. "هذا أو شيء من هذا القبيل" [2]. في هذه الحالة، يكون الطريق غير متوقع بالنسبة للأبطال، حيث التقاوا برجل عجوز حذرهم من الكارثة التي حدثت.

الخاتمة

يتضمن البناء الميداني لمفهوم "الطريق" في عمل كورماك مكارثي "الطريق" "مسار الحياة" الأساسي، لأن الهدف السري هو وصف مسار الحياة المعقّد للشخصيات. يتّألف محيط المفهوم من "الطريق"، "الموت"، "الخطر"، "الأمل"، "العزلة" ، "المصرد الأحلام والمداد" ، "الوحدة" ، "التغيير في الحياة". إن الاستعارات والنحوت والمقارنات والأوصاف لبيئة "الطريق" التي استخدمها المؤلف لا تسمح فقط بالتعاطف أكثر في أجواء العمل، والشعور بالتعاطف مع الشخصيات الرئيسية، بل تؤكد أيضاً على القدرة الشخصية على التغلب على العقبات من خلال قوة الشخصية والنشاط الإبداعي.

Литература

- Попова, З. Д. Семантико-когнитивный анализ языка: монография / З. Д. Попова, И. А. Стернин. — Изд. 2-е, перераб. и доп. — Воронеж: Истоки, 2007. — 250 с.
- McCarthy, C. The Road // C. McCarthy. — Электронная библиотека RoyalLib.Com, 2010-2023. — URL: https://royallib.com/read/McCarthy_Cormac/The_Road.html#0 (дата обращения: 10.02.2024).